

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของแรงงานนอกระบบที่ประกอบอาชีพผู้ขับขี่จักรยานยนต์รับจ้างสาธารณะในจังหวัดนนทบุรี” เป็นการวิจัยที่มีเป้าหมายให้แรงงานนอกระบบที่ประกอบอาชีพผู้ขับขี่จักรยานยนต์รับจ้างสาธารณะ สามารถจัดการชีวิตได้อย่างเป็นระบบ มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายและสามารถทำการเก็บออมเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความมั่นคงทางการเงินมากยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดการวางแผนการเงินส่วนบุคคล
2. แนวคิดเกี่ยวกับแรงงานนอกระบบ
3. แนวคิดการประกอบอาชีพผู้ขับขี่จักรยานยนต์รับจ้างสาธารณะ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดการวางแผนการเงิน

1.1 ความหมายของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

The Certified Financial Planner Board of Standards (CFP Board) ได้ให้นิยามการวางแผนการเงินส่วนบุคคล (personal financial planning) ว่าเป็นการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินชีวิต (life goals) ของบุคคล โดยผ่านการบริหารและการวางแผนการเงินซึ่งถูกออกแบบมาของแต่ละบุคคล และเกี่ยวข้องตั้งแต่การรวบรวมข้อมูลทางการเงินของบุคคล กำหนดวัตถุประสงค์ ตรวจสอบฐานะการเงินในปัจจุบัน กำหนดกลยุทธ์และแผนการเงิน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในอนาคต

Hallman and Rosenbloom (2000) ให้นิยามของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลว่าเป็นกระบวนการประเมิน สรรค์สร้าง และนำแผนทางการเงินของแต่ละบุคคลไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายทางการเงินที่แต่ละบุคคลต้องการ ภายใต้เงื่อนไขเฉพาะของแต่ละบุคคล

Louis Cheng (2009) ได้ให้นิยามว่า เป็นกระบวนการประเมินความต้องการของบุคคล โดยครอบคลุมถึงเรื่อง การวางแผนการบริโภค การวางแผนภาษี การวางแผนประกันภัย การวางแผนการลงทุน การวางแผนเกษียณอายุ และการวางแผนมรดก โดยอาศัย 6 ขั้นตอน ในการบรรลุเป้าหมายทางการเงินของบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วย การกำหนดเป้าหมาย การรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการจัดทำแผนการเงิน การปฏิบัติตามแผนการเงิน และการทบทวนและตรวจสอบแผนการเงิน

จากนิยามดังกล่าว พอสรุปได้ว่าการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เป็นกระบวนการโดยรวมในการออกแบบ (design) แนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการเงินภายใต้เงื่อนไขเฉพาะของแต่ละบุคคลนำไปปฏิบัติและการทบทวนปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้

1.2 ความสำคัญของการวางแผนการเงิน

การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและมีความสำคัญต่อบุคคลทุกช่วงอายุ ดังนั้น แต่ละคนจึงควรต้องมีการวางแผนการเงินซึ่งถือเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นตลอดช่วงชีวิตการวางแผนการเงินจึงมีบทบาทสำคัญที่ทำให้เกิดความมั่นคงทางการเงิน ความมั่นคงในการดำเนินชีวิต และการมีอิสรภาพทางการเงินในอนาคตตลอดจนสามารถตอบสนองเป้าหมายที่แต่ละบุคคลต้องการได้ อันจะนำมาซึ่งความมั่นคงของครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ซึ่งสรุปความสำคัญของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ดังนี้

1.2.1 สร้างความมั่งคั่ง มั่นคง ให้กับชีวิตของบุคคลและครอบครัว การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเป็นแนวทางในการวางแผนอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการจัดหาเงิน การเก็บออม การบริหารรายจ่าย และการนำเงินไปลงทุน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความมั่งคั่งทางการเงินและความมั่นคงในชีวิตอันจะนำมาซึ่งความสุขในการดำเนินชีวิตของบุคคลและครอบครัวเช่น บุคคลมีวิธีการหารายได้ที่ดี ถูกต้องและเหมาะสม กับความสามารถของตนเอง มีวินัยในการออมเงินอย่างสม่ำเสมอ รู้จักควบคุมรายจ่าย ทำให้มีเงินออมเพิ่มขึ้นและมีการวางแผนการลงทุนที่มีประสิทธิภาพสร้างผลตอบแทนได้สูงขึ้น ตลอดจนรู้จักวางแผนป้องกันความเสี่ยงสำหรับชีวิตและทรัพย์สินโดยการวางแผนประกันภัยเพื่อรองรับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด อีกทั้งมีการวางแผนภาษีเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายลง นอกเหนือจากนี้ยังมีการเตรียมเงินไว้ใช้สำหรับวัยเกษียณอย่างเพียงพอไม่เป็นภาระแก่ลูกหลานหรือผู้อื่น และเตรียมแผนการส่งมอบมรดกให้ลูกหลานต่อไป

1.2.2 ตอบสนองความต้องการและเป้าหมายเฉพาะของแต่ละบุคคลการวางแผนการเงินที่ดีและมีการปฏิบัติตามแผนการเงินที่ได้วางไว้ จะช่วยให้บุคคลบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้ เช่น วางแผนการเงินสำหรับการศึกษาต่อ วางแผนการเงินสำหรับการซื้อบ้านหรือซื้อรถ วางแผนการเงินสำหรับการแต่งงาน วางแผนการเงินสำหรับวัยเกษียณอายุ เป็นต้น

1.2.3 สร้างบุคลากรที่มีความรู้ทางการวางแผนการเงินส่วนบุคคล การศึกษาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลจะก่อให้เกิดบุคคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญทางการวางแผน

การเงินส่วนบุคคล (personal financial planner) ซึ่งสามารถให้คำแนะนำและช่วยวางแผนให้แก่บุคคลอื่นที่ต้องการความช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสมซึ่งบุคคลเหล่านั้นอาจเป็นบุคคลในครอบครัวญาติพี่น้อง เพื่อน หรือลูกค้า เป็นต้น

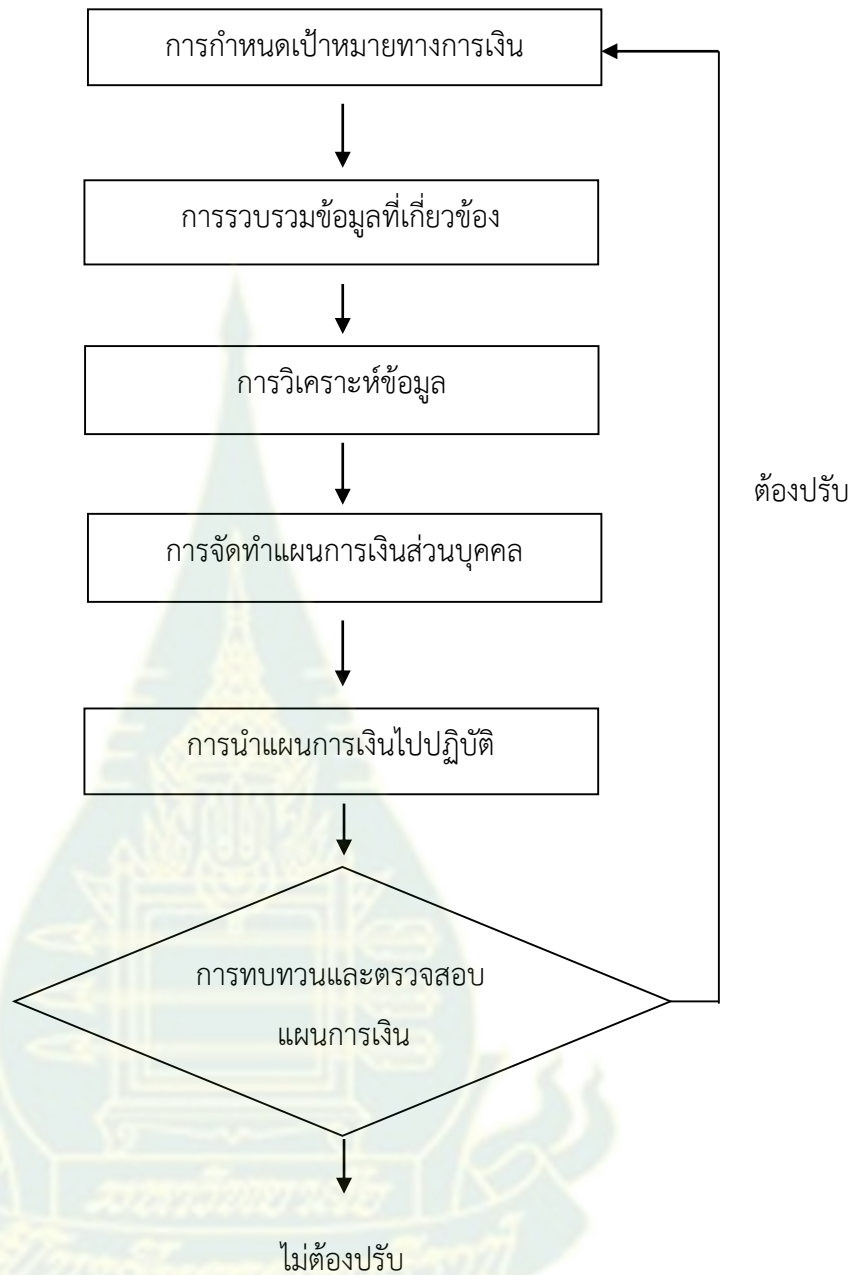
1.2.4 เป็นรากฐานเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเมื่อบุคคลสามารถวางแผนการเงินและนำไปปฏิบัติจนบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ทำให้มีสุขภาพทางการเงินที่ดี มีความมั่งคั่งและมั่นคงในการดำเนินชีวิตไม่ก่อให้เกิดภาวะกับสังคม เพราะทุกคนรู้จักหา รู้จักออม รู้จักใช้ รู้จักขยายดอกผล เกิดการลงทุนสร้างความเติบโตให้กับระบบเศรษฐกิจ และเมื่อมีเพียงพอสำหรับตนเองแล้วก็รู้จักแบ่งปันให้กับสังคม ไม่ก่อปัญหาความทางด้านสินทรัพย์ในสังคม ก็จะส่งผลให้ประเทศชาติมีความมั่นคงอย่างยั่งยืนตลอดไป (สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย,2552)

1.3 ประโยชน์ของการวางแผนการเงิน

สุวรรณา วงแหม (2557) กล่าวว่า การวางแผนการเงินมีประโยชน์ ดังนี้

- 1.3.1 ทำให้มีความรอบคอบในการใช้เงิน
- 1.3.2 รู้จักใช้จ่าย
- 1.3.3 เกิดการบริหารทางการเงิน
- 1.3.4 ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นหรือรายจ่ายฟุ่มเฟือย
- 1.3.5 มีหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงิน
- 1.3.6 ทำให้ระบบเศรษฐกิจมั่นคง

1.4 กระบวนการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเป็นการนำเป้าหมายทางการเงินของบุคคลมาออกแบบ (design) ให้เป็นแผนปฏิบัติการ (action plan) ที่มีกระบวนการปฏิบัติเป็นขั้นตอน เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการนำไปสู่การบรรลุตามเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้ ซึ่งกระบวนการวางแผนการเงินของบุคคลได้ประยุกต์จากแนวคิดของหลักสูตรการวางแผนการเงิน มีขั้นตอนทั้งหมด 6 ขั้นตอน การบริหารการเงินส่วนบุคคล ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย(2555) ดังนี้

ภาพที่ 2 กระบวนการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน

เป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เพราะเป้าหมายทางการเงินมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตที่จะช่วยให้บุคคลที่มีฐานะการเงินที่ดี นำมาซึ่งการบรรลุเป้าหมายสำคัญด้านอื่น ๆ ของบุคคล ก่อให้เกิดความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจทั้งของตนเองและครอบครัว รวมทั้งสามารถแบ่งปันสิ่งดี ๆ ให้กับสังคมได้ด้วย หากไม่มีการกำหนดเป้าหมายทางการเงินไว้ชัดเจน เงินที่หามาได้มักจะถูกใช้จ่ายหมดไปกับสิ่งที่ไม่จำเป็น ดังนั้น การกำหนดเป้าหมายทางการเงินที่ดีตามหลัก SMART คือ มีความชัดเจน มีรายละเอียดเป็นรูปธรรม ปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบ อยู่ในวิสัยที่เป็นไปได้ ภายใต้กรอบเวลาที่กำหนดนั้น จะช่วยให้สามารถวางแผนการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองเป้าหมายทางการเงินที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 2 การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

ความสำเร็จของการวางแผนการเงิน คือ การกำหนดแผนการปฏิบัติให้สอดคล้องกับเป้าหมายทางการเงินที่ได้กำหนดไว้ และสามารถทำให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ ซึ่งจะต้องอาศัยข้อมูลที่ต้องและครบถ้วน เพื่อนำมาวิเคราะห์และเป็นข้อมูลประกอบการทำแผนการเงิน ข้อมูลเหล่านี้ได้แก่

1. ข้อมูลช่วงอายุ (life cycle) เป็นข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิเคราะห์ความต้องการพื้นฐานของแต่ละช่วงชีวิต เนื่องจากความต้องการและเป้าหมายในแต่ละช่วงอายุจะแตกต่างกันออกไป โดยทั่วไปบุคคลที่มีอายุน้อยมักจะมีรายได้ยังไม่มาก จึงนิยมออมเงินเพื่อซื้อปัจจัยจำเป็นและอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินชีวิต เช่น บ้าน รถยนต์ ซึ่งมีมูลค่าสูง แต่ก็มีจำนวนไม่น้อยที่ไม่สามารถซื้อได้ด้วยเงินออมทั้งหมดที่มี จำเป็นต้องก่อหนี้บางส่วน ทำให้ต้องนำรายได้ส่วนใหญ่ที่ได้รับในแต่ละเดือนมาผ่อนชำระหนี้ และเหลือใช้ในการดำเนินชีวิตไม่มากนัก ยังไม่สามารถมีเงินออมเพื่อไปลงทุนในสินทรัพย์ที่ทำให้เงินออมนั้นเกิดดอกผลได้ ดังนั้น ข้อมูลช่วงชีวิตของบุคคลจะช่วยให้บุคคลสามารถวางแผนการเงินในช่วงชีวิตของตนได้อย่างเหมาะสม ในส่วนในวัยที่มีหน้าที่การงานและฐานะทางการเงินมีความมั่นคงแล้ว และส่วนใหญ่จะมีรายได้สูง ในขณะที่ภาระทางการเงินเริ่มลดลง เป้าหมายส่วนใหญ่ของคนในวัยนี้จะเป็นเรื่องการวางแผนการศึกษาให้กับบุตร ซึ่งต้องรักษาความมั่นคงทางการเงินและยังต้องระวังเรื่องการก่อหนี้ และในวัยนี้จะเน้นเรื่องการวางแผนภาษีและการวางแผนเกษียณอย่างเป็นระบบ

2. ข้อมูลด้านรายได้ พิจารณาแหล่งที่มาของรายได้ดังต่อไปนี้

- จากการทำงาน เช่น ค่าแรง เงินเดือน เงินโบนัส ค่าล่วงเวลา รายได้พิเศษอื่น ๆ
- จากสินทรัพย์ลงทุน เช่น ค่าเช่า ค่าลิขสิทธิ์ ดอกเบี้ย เงินปันผล กำไรสุทธิจากการประกอบอาชีพ
- จากแหล่งอื่น ๆ เช่น เงินจากกองมรดก เงินรางวัลสลากออมทรัพย์ต่าง ๆ

3. ข้อมูลด้านการออม พิจารณาการออมสำรองเผื่อฉุกเฉิน การออมสำหรับแผนการในอนาคต เช่น ซื้อบ้าน ซื้อรถยนต์ เพื่อการศึกษาต่อ เพื่อการศึกษาของบุตร หรือเพื่อรองรับวัยเกษียณ และการออมสำหรับการลงทุนคือ การจัดสรรเงินออมไปลงทุนให้ได้ผลตอบแทนที่สูงขึ้น

4. ข้อมูลด้านรายจ่าย พิจารณารายจ่ายคงที่ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยประกัน และรายจ่ายผันแปร เช่น ค่าอาหาร ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ ค่าบริการติดต่อสื่อสาร ค่าใช้จ่ายสันตนาการต่าง ๆ เป็นต้น

5. ข้อมูลด้านการจัดการความเสี่ยงและการทำประกันภัย เกี่ยวข้องกับประเภทของกรรมกรรรมทุนประกัน เบี้ยประกัน สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการที่ได้รับสิทธิคุ้มครองในปัจจุบัน

6. ข้อมูลด้านการลงทุน เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการลงทุน รูปแบบของการลงทุนและผลตอบแทน รวมทั้งเงื่อนไขและข้อจำกัดในการลงทุน

7. ข้อมูลด้านสินทรัพย์ พิจารณาสินทรัพย์สภาพคล่องที่บุคคลถือครอง เช่น เงินสด เงินฝาก ออมทรัพย์ธนาคาร สินทรัพย์เพื่อการลงทุน เช่น พันธบัตร กองทุนรวม หุ้นกู้ หุ้นสามัญ อสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจส่วนตัว และสินทรัพย์ใช้ส่วนตัวที่มีมูลค่าสูง เช่น บ้าน รถยนต์ ของสะสมต่าง ๆ

8. ข้อมูลด้านหนี้สิน พิจารณาภาระหนี้สินที่ค้างชำระประเภทต่าง ๆ เช่น หนี้สินระยะสั้น หนี้สินระยะยาว และภาระค่าประกัน

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รวบรวมข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนแล้ว ก็จะนำไปสู่ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อประเมินสถานะทางการเงินของคุณ โดยพิจารณาจากข้อมูลช่วงอายุ (life cycle) ข้อมูลด้านรายได้ การออม รายจ่าย การจัดการความเสี่ยงและการทำประกันภัย การลงทุน สินทรัพย์ และหนี้สิน เพื่อพิจารณาความเข้มแข็งทางการเงินของคุณ และตรวจสอบปัญหาทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต อันจะเป็นตัวบ่งบอกถึงความเป็นไปได้ในการที่จะบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ตั้งไว้ ซึ่งวิธีการประเมินสถานะทางการเงินของคุณทำได้โดยการจัดทำงบการเงินส่วนบุคคล คือ

งบแสดงฐานะการเงินและงบกระแสเงินสด เพื่อนำมาวิเคราะห์โครงสร้างทางการเงินและวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

ขั้นตอนที่ 4 การจัดทำแผนการเงินส่วนบุคคล

เป็นการนำเป้าหมายทางการเงินในขั้นตอนที่ 1 มาพิจารณาคว่ไปกับการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 2 และขั้นตอนที่ 3 ทำให้สามารถประเมินสถานะทางการเงินในปัจจุบันของบุคคลว่ามีความเข้มแข็งหรือมีปัญหาทางการเงินหรือไม่ อย่างไร หรือมีความเสี่ยงใดบ้างที่อาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายทางการเงินหลังจากนั้นจึงนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาทำแผนการเงิน โดยการจัดทำงบกระแสเงินสดส่วนบุคคล

ขั้นตอนที่ 5 การนำแผนการเงินไปปฏิบัติ

เป็นขั้นตอนของการนำแผนการเงินไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินแม้จะมีการวางแผนการเงินได้ดีเพียงใด แต่หากไม่นำไปปฏิบัติ เป้าหมายที่กำหนดไว้ก็จะไม่บรรลุผล ดังนั้น ในขั้นตอนนี้ บุคคลต้องมีความมุ่งมั่นในเป้าหมายทางการเงินที่กำหนดไว้แต่แรก หากปฏิบัติได้ตามแผนชีวิตที่มีความมั่งคั่งและมั่นคงที่จะช่วยสร้างความสำเร็จและความสุข เป้าหมายได้รับการตอบสนอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป้าหมายการมีอิสรภาพทางการเงินซึ่งเป็นความปรารถนาของทุกคนให้ตระหนักว่ามีบุคคลเพียงคนเดียวในโลกนี้ที่จะสามารถบันดาลสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นกับแต่ละบุคคลได้คือตัวของคุณคนนั่นเอง ขอเพียงยึดมั่นในเป้าหมายและมุ่งมั่นปฏิบัติตามแผนที่ได้จัดทำไว้อย่างดีก็จะทำให้บรรลุเป้าหมายได้โดยไม่ว่างนัก

ขั้นตอนที่ 6 การทบทวนและตรวจสอบแผนการเงิน

เนื่องจากกระบวนการวางแผนการเงินเป็นกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงไปตามวงจรชีวิตของบุคคลตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยหลังเกษียณที่มีความต้องการและมีเป้าหมายเปลี่ยนแปลงไปอันเนื่องมาจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

- การเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายในของบุคคล เช่น สถานภาพที่เปลี่ยนจากคนโสดเป็นแต่งงานมีครอบครัว มีบุตรเพิ่มขึ้น ภาวะความรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัวที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่วัยเกษียณมีฐานะทางการเงินที่มั่นคงขึ้น หรือบางคนต้องการเปลี่ยนเป้าหมายในการเกษียณอายุจากเดิม 60 ปีต่อมาเกษียณเร็วขึ้นคืออายุ 55 ปี การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จำเป็นต้องปรับแผนการเงินใหม่ หรืออาจต้องมีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายทางการเงินใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงดังกล่าว

- การเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกที่อยู่เหนือการควบคุม เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านภาวะเศรษฐกิจ อาจเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำส่งผลกระทบต่อให้ตกงานราคาสินทรัพย์ที่ลงทุนปรับตัว

ลงอย่างรุนแรง หรือภาวะอัตราดอกเบี้ยในตลาดการเงินลดลงต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ ทำให้ดอกเบี้ยที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุนต่ำกว่าในแผนการเงิน หรือภาวะเงินเฟ้ออาจสูงกว่าที่กำหนด ทำให้การคาดการณ์รายจ่ายด้านต่าง ๆ ในแผนการเงินที่ทำไว้ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น เงื่อนไขเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนการเงินใหม่

- การเปลี่ยนแปลงของตราสารหรือสินทรัพย์ทางการเงินใหม่ๆ ทำให้มีทางเลือกใหม่ๆ เพิ่มขึ้นในการลงทุน เป็นโอกาสที่จะสร้างผลตอบแทนให้ได้สูงขึ้น หรือปรับเปลี่ยนแผนการลงทุนให้เหมาะสมกับเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง และให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้มากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อแผนการเงินของบุคคลดั่งนั้น จึงมีความจำเป็นต้องมีการประเมินและทบทวนอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยทุก ๆ 6 เดือน ว่าแผนการเงินที่จัดทำนั้นสามารถปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้หรือไม่ โดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติจริงกับแผนการเงินที่กำหนดไว้ว่ามีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด สาเหตุที่แตกต่างเป็นเพราะเหตุใด และทำการปรับปรุงแผนการเงินให้เหมาะสมอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ การทบทวนแผนการเงินยังเป็นการช่วยตรวจสอบความบกพร่องหรือความผิดพลาดบางประเด็นที่อาจเกิดขึ้นในการวางแผนการเงินตอนแรก ซึ่งจะทำให้สามารถนำประเด็นข้อบกพร่องนั้นมาแก้ไขได้ทัน

1.5 ประเภทของการวางแผนการเงิน

กาญจนา หงษ์ทอง (2551) กล่าวว่า การวางแผนการเงินที่ดีจะเป็นตัวกำหนดทิศทางและการตัดสินใจทางการเงิน เพื่อให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้หากบุคคลใดเริ่มต้นทำการวางแผนการเงินเร็ว มีการปฏิบัติตามอย่างมีวินัย และสม่ำเสมอแล้วบุคคลนั้นก็จะได้เข้าใกล้ความมั่งคั่งทางการเงินได้มากขึ้น แผนการเงินหลักๆ ที่สำคัญที่ควรวางแผนเริ่มปฏิบัติ มีดังนี้

1.5.1 แผนการออม บุคคลควรทำการศึกษาช่องทางในการออมให้รอบด้านที่มีมากกว่าการฝากธนาคาร ไม่ว่าจะเป็นการซื้อพันธบัตร สลาก ฝากเงินกับสหกรณ์ แล้วเลือกช่องทางที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งแต่ละช่องทางในการออมก็จะมีความเสี่ยงที่แตกต่างกัน เช่น ผลตอบแทนที่สูงก็จะมาพร้อมกับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นเสมอ ที่สำคัญต้องทำการออมอย่างพอเหมาะพอดีและสอดคล้องกับเงื่อนไขทางการเงินเพื่อไม่ให้รู้สึกว่าการออมเป็นภาระ และสามารถทำการออมได้อย่างสม่ำเสมอ

1.5.2 แผนการลงทุน บุคคลจะต้องไม่ลืมกฎการกระจายความเสี่ยง เช่นเดียวกับการออมคือ เลือกลงทุนในช่องทางที่มีความเสี่ยงในระดับที่รับได้ แล้วศึกษาข้อดีข้อเสียของการลงทุนนั้นอย่างรอบด้าน ซึ่งแผนการลงทุนในแต่ละปีก็อาจจะถูกปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์และตัวแปรในช่วงนั้น ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์การลงทุน เช่น ถ้าหากบุคคลไม่ยอมเผชิญหน้า

กับความผันผวนที่อาจจะเกิดขึ้นในระยะสั้น ก็ควรจะมุ่งลงทุนระยะยาว เพราะการลงทุนระยะยาว เป็นหลักของการลงทุนที่จะทำให้เงินของคุณคงอกเงยได้อย่างยั่งยืน

1.5.3 แผนการบริหารหนี้ แผนนี้มีความจำเป็นที่จะต้องทำเพื่อปลดเปลื้องภาระหนี้สิน โดยจะเริ่มต้นด้วยการที่คุณต้องรู้เรื่องหนี้ก่อนว่ามีหนี้รวมทุกประเภททั้งหมดเท่าไร เมื่อตั้งใจจะสะสางหนี้ก้อนเดิม ต้องหยุดสร้างหนี้ก้อนใหม่หรืออย่าสร้างหนี้เพิ่ม สำคัญที่สุดคือต้องรู้จักใช้จ่ายและควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ระวังการใช้จ่ายให้มากขึ้น และหาวิธีปลดหนี้อย่างค่อยเป็นค่อยไป จัดลำดับความสำคัญของหนี้ที่ต้องเร่งชำระก่อนหลัง

1.5.4 แผนบริหารความเสี่ยง ไม่มีใครสามารถป้องกันความเสี่ยงทุก ๆ อย่างที่จะต้องเผชิญในชีวิตได้ แต่ก็มีหนทางที่จะสามารถป้องกันความเสี่ยงทางการเงินได้ ซึ่งความเสี่ยงทางการเงินที่สำคัญๆ นั้นเกิดจากการเกิดอุบัติเหตุ ความเจ็บป่วย และความตาย ความเสี่ยงเหล่านี้ เมื่อเกิดขึ้นจะสร้างความสูญเสียทางการเงินเป็นอย่างมาก ดังนั้น บุคคลจึงควรวางแผนบริหารความเสี่ยงไว้ด้วย โดยการทำประกันชีวิต เพื่อไม่เป็นการสร้างภาระให้กับคนที่อยู่ข้างหลัง หรือสร้างความเสี่ยงทางการเงินให้กับครอบครัว

1.5.5 แผนเกษียณ ด้วยเทคโนโลยีและความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ ทำให้มีการคาดการณ์ว่าในอนาคต อายุเฉลี่ยของคนไทยก็จะยืนยาวขึ้นไปอีก ทำให้บุคคลต้องวางแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณ เป็นการรับมือกับช่วงชีวิตที่ยาวขึ้นที่จะต้องใช้จ่ายมากขึ้น เนื่องจากชีวิตในช่วงนี้จะไม่มียาได้ประจำที่เคยได้รับ สุขภาพร่างกายก็เริ่มถดถอยลง ทำให้ต้องมีเงินจำนวนมากไว้ใช้จ่ายตอนแก่ จึงต้องมีการวางแผนที่จะมีเงินเพื่อเตรียมไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพพยาบาลในยามแก่ชรา หรือในยามที่ช่วยตัวเองไม่ได้ นอกจากนี้ การกำหนดจำนวนเงินทุนในอนาคต บุคคลควรทราบระยะเวลาก่อนที่จะถึงกำหนดเกษียณอายุ เพื่อกำหนดเงินออมสะสมได้อย่างถูกต้องเนื่องจากอาชีพที่แตกต่างกันย่อมมีแผนทางการเงินในอนาคตที่ต่างกัน

1.5.6 การวางแผนภาษีอากร มีผู้มีรายได้จำนวนมากจะต้องมีการวางแผนลดภาษีอย่างชาญฉลาด หลังจากพบว่า ส่วนใหญ่เสียภาษีมากเกินไปเกินเหตุอันควร เนื่องจากไม่ได้ทำการศึกษาล่วงหน้าทั้งที่มีหลากหลายช่องทางที่จะช่วยในการประหยัดภาษีได้ และรัฐก็เปิดโอกาสให้ใช้สิทธิ ตามกฎหมายได้อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นการประกัน เงินผ่อนบ้าน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund) และกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund) เป็นต้น ซึ่งหากบุคคลทำการวางแผนไว้เป็นอย่างดี ก็จะพบว่าสามารถช่วยประหยัดภาษีได้มากในแต่ละปี และถือน่าเสียดายสำหรับอีกหลายคน ที่แม้จะมุ่งมั่นกับการออมและการลงทุนภายใต้กลยุทธ์ทุกรูปแบบ แต่กลับมองข้ามปัจจัยที่มีผลกระทบโดยตรงนั่นก็คือการเสียภาษี

การวางแผนการเงินเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและมีความสำคัญต่อบุคคลทุกช่วงอายุ ดังนั้น การวางแผนการเงินเปรียบเสมือนเครื่องมือสำคัญ ที่สามารถจัดการชีวิตได้อย่างเป็นระบบ มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายและมีเงินเหลือเก็บออมไว้ใช้ในอนาคต ดังนั้นคนที่ต้องการมีอนาคตที่มั่นคง จึงต้องมีการวางแผนการเงินที่เหมาะสม เป็นตัวช่วยให้การเก็บออมเงินมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จทำให้มีความมั่นคงทางการเงินได้มากขึ้น

2. แนวคิดแรงงานนอกระบบ

2.1 ความหมายของแรงงานนอกระบบ

แรงงานนอกระบบ (Informal Workers) คือ ผู้ใช้แรงงานที่ทำงานโดยไม่มีสัญญาการจ้างงานที่เป็นทางการ หรือไม่มีนายจ้างตามความหมายของกฎหมายแรงงาน ไม่ได้ทำงานอยู่ในสถานประกอบการของนายจ้าง ไม่มีค่าจ้างหรือค่าตอบแทนที่แน่นอน หรือเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นผู้ที่ทำงานชั่วคราว แรงงานนอกระบบจึงเป็นแรงงานที่ไม่ได้อยู่ในกรอบความคุ้มครองของกฎหมายคุ้มครองแรงงาน กฎหมายประกันสังคม ทำให้ไม่มีหลักประกันความมั่นคงใด ๆ ในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องงานที่มั่นคง ค่าตอบแทนแรงงานที่เป็นธรรม สุขภาพความปลอดภัยในการทำงาน และความมั่นคงในการดำรงชีวิตเมื่อเข้าสู่วัยชรา

ลักษณะอาชีพเป็นตัวอย่างของแรงงานนอกระบบ เช่น ผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้รับเหมาช่วงงานอุตสาหกรรมไปทำที่บ้าน (Industrial Outworkers) คนงานที่ทำงานไม่ประจำ ลูกจ้างชั่วคราว ลูกจ้างชั่วคราวตามฤดูกาล และลูกจ้างที่ทำงานไม่เต็มเวลา (Part-time workers) ลูกจ้างในโรงงานห้องแถว (Sweatshop) และคนงานที่ทำกิจการของตนเอง (Own Account Workers) อยู่ที่บ้านและโรงงานที่ไม่มีการตรวจสอบจดทะเบียน นอกจากนี้ยังหมายถึงแรงงานอิสระที่ทำงานเพื่อความอยู่รอด เช่น หาบเร่แผงลอยริมถนน คนซ่อมรองเท้า คนเก็บขยะ และแรงงานรับใช้ในบ้าน เป็นต้น (ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ, 2555)

องค์กรแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ให้ความหมายแรงงานนอกระบบว่า หมายถึง แรงงานที่อยู่ในการจ้างงานในภาคเศรษฐกิจที่ไม่เป็นทางการ (Informal sector) ซึ่งมีลักษณะเป็นกิจการขนาดเล็กตั้งได้ง่าย มีลักษณะเป็นธุรกิจชั่วคราว เรือ่น มักใช้วัตถุดิบในประเทศ มีการใช้แรงงานเป็นหลัก และมีการดัดแปลงเทคโนโลยีง่ายๆ มาใช้เป็นแรงงานอิสระที่ทำกิจกรรมเพื่อความอยู่รอด เช่น หาบเร่ริมถนน คนเก็บเศษกระดาษและโลหะ แรงงานรับใช้ในบ้านที่รับค่าจ้างจากครัวเรือน ผู้รับงานไปทำที่บ้าน และคนงานในโรงงานที่ไม่ขึ้นทะเบียน ซึ่งเป็น “ลูกจ้างแอบแฝง” (disguised wage workers) ในเครือข่ายการผลิต และผู้ประกอบอาชีพอิสระในสถานประกอบการขนาดจิ๋วซึ่งทำงานด้วยตนเอง

หรือมีสมาชิกในครอบครัว หรือมีผู้ฝึกงานหรือมีลูกจ้างช่วย (สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศและสำนักงานประกันสังคม,2546)

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ให้ความหมายของแรงงานนอกระบบว่าเป็นผู้ที่ทำงานในภาคเศรษฐกิจที่ไม่เป็นทางการหรือในสาขานอกระบบซึ่งเป็นการทำงานที่ไม่มีระเบียบแบบแผน และไม่มีกรรมร่วมกันจัดตั้งเป็นองค์กรแรงงานนอกระบบ (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน,2556)

จากคำนิยามข้างต้นจะเห็นได้ว่า แรงงานนอกระบบมีความหมายหรือการใช้คำอธิบายที่แตกต่างกันตามแนวคิดหรือมุมมองของแต่ละหน่วยงาน โดยทั่วไปแรงงานนอกระบบคือสิ่งที่อยู่ตรงข้ามกับแรงงานในระบบ ซึ่งแรงงานเหล่านี้ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อย่างที่ว่าแรงงานในระบบได้รับ กล่าวคือ ขาดทั้งหลักประกันสังคมและสวัสดิการ อย่างไรก็ตามยังไม่มีหน่วยงานใดเป็นเจ้าภาพในการกำหนดคำจำกัดความของแรงงานนอกระบบที่สามารถอ้างอิงเป็นนิยามกลางได้ เนื่องจากแรงงานนอกระบบเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ดังนั้นจึงยังไม่มี ความหมายแรงงานนอกระบบที่ชัดเจน

2.2 ประเภทของแรงงานนอกระบบ

แรงงานนอกระบบสามารถจำแนกประเภทได้อย่างหลากหลาย โดยนักวิชาการได้แบ่งประเภทของแรงงานนอกระบบได้ ดังเช่น

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้แบ่งแรงงานนอกระบบตามลักษณะของรายได้ และอาชีพ ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ทำงานรับจ้างและมีรายได้ประจำ/หรือไม่ประจำ ได้แก่ แรงงานที่รับจ้างเอางานไปทำที่บ้าน แรงงานรับจ้างทำของ แรงงานรับจ้างทำการเกษตรตามฤดูกาล แรงงานประมง คนรับใช้และคนทำงานบ้าน คนขับรถ (ส่วนตัวตามบ้าน) เป็นต้น และกลุ่มที่ทำอาชีพอิสระทั่วไป ได้แก่ คนขับรถรับจ้าง เกษตรกร ชาวนา ชาวสวน แม่ค้าหาบเร่ แผงลอย ช่างเสริมสวย ช่างตัดผม เจ้าของร้านขายของชำขนาดเล็ก เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการพัฒนากิจการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้แบ่งแรงงานนอกระบบออกตามลักษณะงานเป็นประเภทใหญ่ 4 ประเภท คือ กลุ่มการผลิต กลุ่มการค้าและบริการ กลุ่มบริการขนส่ง และกลุ่มกิจกรรมภาคครอบครัว

สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จำแนกแรงงานนอกระบบออกเป็นลักษณะของอาชีพ โดยแบ่งเป็น 10 กลุ่มอาชีพใหญ่ๆ ได้แก่ กลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้าน กลุ่มผู้ขับรถรับจ้าง กลุ่มเกษตรกรพันธะสัญญา กลุ่มแรงงานรับจ้างทางการเกษตร กลุ่มหาบเร่แผงลอย กลุ่มคนทำงานในภาคบริการ กลุ่มคนค้าขาย กลุ่มคนซื้อขายของเก่า กลุ่มคนทำงานบ้าน และกลุ่มแรงงานรับจ้างทั่วไป

ศูนย์วิจัยธนาคารกสิกรไทย ได้จำแนกประเภทของแรงงานนอกระบบได้ 2 กลุ่ม ตามลักษณะของการจ้าง รายได้ และความเป็นอิสระในการประกอบอาชีพ ดังนี้ กลุ่มที่ทำงานรับจ้างและมีเงินเดือนประจำได้แก่ แรงงานที่รับจ้างและเอางานไปทำที่บ้านแรงงานรับจ้างทำของ แรงงานรับจ้างทำเกษตรตามฤดูกาล แรงงานประมง คนรับใช้ และคนทำงานบ้าน คนขับรถส่วนตัว (ตามบ้าน) เป็นต้น และกลุ่มที่ทำอาชีพอิสระทั่วไป ได้แก่ คนขับรถรับจ้างเกษตรกร ชาวนา ชาวสวน แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย ช่างเสริมสวย ช่างตัดผม เจ้าของร้านขายของชำขนาดเล็ก

สรุปได้ว่า แรงงานนอกระบบมีการแบ่งแยกประเภทที่หลากหลายประเภท ทั้งตามลักษณะอาชีพ ลักษณะของการจ้างงาน ระยะเวลาการจ้างงาน และลักษณะของรายได้การจ้างงาน และกลุ่มของอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตามจากการศึกษาถึงประเภทของแรงงานนอกระบบยังไม่มีข้อมูลดีสำหรับการแบ่งที่แน่นอนชัดเจน แล้วแต่วัตถุประสงค์และเป้าหมายของผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับแรงงานนอกระบบ

2.3 ลักษณะการจ้างงานแรงงานนอกระบบในประเทศไทย

การจ้างงานในแรงงานนอกระบบในประเทศไทยมีการศึกษาถึงลักษณะของการจ้างงานที่สำคัญคือ แรงงานมีการศึกษาต่ำ มีรายได้น้อย มีความไม่มั่นคงในรายได้ สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยและต้องการความช่วยเหลือในเรื่องการรักษาพยาบาลกรณีเจ็บป่วยจากงาน (นิรมล นีราทร และคณะ, 2550) แรงงานเหล่านี้ทำงานโดยไม่มีสัญญาการจ้างงานที่เป็นทางการ หรือไม่มีนายจ้างตามความหมายของกฎหมายแรงงาน ไม่มีค่าจ้างหรือค่าตอบแทนที่แน่นอน (มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ, 2555) จึงมีความไม่แน่นอนในด้านการถูกว่าจ้างและค่าจ้างแรงงานที่ได้รับ อีกทั้งข้อจำกัดของการจ้างงานในแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่คือ นอกจากจะมีรายได้ค่อนข้างต่ำแล้วยังมีความไม่แน่นอนของอาชีพและรายได้ด้วย (วิโรจน์ ณ ระนอง, 2556) และยังไม่มียารละเอียดยุติที่ชัดเจนถึงการประกันค่าจ้างและรายได้ที่มั่นคงของแรงงานนอกระบบ (เสาวลักษณ์ ชายทวีป, 2554) จึงอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการตกงานไม่มั่นคงในชีวิต เนื่องจากการอยู่นอกระบบสวัสดิการของรัฐและเอกชน ไม่มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มองค์กรที่เข้มแข็งทำให้เขาเหล่านั้นขาดอำนาจต่อรองกับนายจ้างและรัฐ แม้ว่าการอยู่ภายใต้ความสัมพันธ์เชิงพาณิชย์ทำให้เขาเลือกที่จะเปลี่ยนนายจ้างเปลี่ยนงานได้อย่างอิสระภายใต้เงื่อนไขที่เขาพึงพอใจหรือการต่อรองระหว่างนายจ้างและลูกจ้างได้ แต่ความสัมพันธ์นี้เปราะบางเกินกว่าที่จะคาดการณ์ถึงอนาคตได้ทำให้ “แรงงาน” เป็นฝ่ายเสียเปรียบนายจ้างอย่างมาก แม้จะมีความ “ยืดหยุ่น” ในการเปลี่ยนงานก็ตาม (ชัยพงศ์ สำเนียง, 2555)

ดังนั้น ลักษณะการจ้างงานของแรงงานนอกระบบในประเทศไทยสามารถกล่าวได้ว่าเป็นแรงงานที่ไม่ได้รับความคุ้มครองสวัสดิการในด้านความปลอดภัยและด้านสุขภาพ ไม่สามารถใช้สิทธิจากการประกันสังคมไม่สามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ ของรัฐได้ เนื่องจากไม่ได้มีการรวมกัน

จัดตั้งเป็นองค์กรนิติบุคคล ขาดระบบการออมเพื่อการประกันชราภาพหรือเพื่อการเกษียณอายุ ขาดอำนาจในการต่อรองเนื่องจากไม่มีการรวมกลุ่มกันเป็นสหภาพแรงงาน

3. แนวคิดการประกอบอาชีพผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างสาธารณะ

มอเตอร์ไซค์รับจ้างกลุ่มแรกเกิดจากชาวสวนยางทางภาคใต้เนื่องจากชาวสวนยางจำเป็นต้องนำยางแผ่นไปขายให้พ่อค้า และสภาพถนนจากสวนยางไปยังชุมชนเป็นทางเล็กๆ และทุรกันดาร การมีมอเตอร์ไซค์รับส่งจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก ส่วนในกรุงเทพฯ คาดว่ามอเตอร์ไซค์รับจ้างสายแรกเกิดขึ้นที่ซอยงามดูพลี (Thailand Business, 1983) และย่านชานเมืองบริเวณดอนเมืองและบางกะปิ จากการให้สัมภาษณ์ของเรือเอกสมบุรณ์ บุญศักดิ์ดี อดีตผู้จัดการคิวรถมอเตอร์ไซค์

ความต้องการบริการมอเตอร์ไซค์รับจ้างระยะแรกๆ เกิดจากความจำเป็นของประชาชนที่อาศัยอยู่ในซอยเล็กๆ ห่างจากถนนใหญ่ ความจำเป็นดังกล่าวเกิดจากลักษณะการขยายตัวของกรุงเทพฯ ไปสู่ชานเมือง ประชากรกรุงเทพฯ และชานเมือง (คือ นนทบุรีและปทุมธานี) เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วกว่าในเมืองอื่นๆ หมู่บ้านจัดสรรเพิ่มขึ้นมากในแต่ละปี ประชากรจำนวนมากที่มีฐานะปานกลางและต่ำต้องอพยพไปอยู่ชานเมืองเพราะไม่สามารถซื้อที่ดินราคาแพงในเมืองได้ แต่ด้วยเหตุที่ลักษณะการขยายตัวของเมืองเป็นการปล่อยไปตามธรรมชาติโดยขาดการวางผังเมืองที่ดี พื้นที่ถนนทุกประเภทในกรุงเทพฯ มีน้อยมาก คือเพียงร้อยละ 9 ของพื้นที่ในเขตเทศบาล เทียบกับระดับมาตรฐานสากลร้อยละ 20 ดังนั้นที่อยู่อาศัยส่วนมากจึงต้องอยู่ตามซอยต่างๆ ซึ่งมีอยู่กว่าหมื่นๆ ซอย ซอยส่วนใหญ่จะไม่มีบริการรถเมล์เพราะซอยมีขนาดเล็ก ถนนเล็กๆ บางสายตามชานเมืองก็ไม่มีรถเมล์ให้บริการ ดังนั้นลักษณะการกระจายตัวของที่อยู่อาศัยตามตรอกซอยเล็กๆ เช่นนี้ จึงก่อให้เกิดความต้องการบริการรถสาธารณะเพื่อเดินทางไปยังถนนใหญ่ที่มีบริการรถเมล์รับส่ง

อย่างไรก็ตามการจัดตั้งวินมอเตอร์ไซค์จะต้องได้รับการอนุญาตจากกรมการขนส่งทางบกและกรมการขนส่งทางบกกำหนดให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างจะต้องนำรถจักรยานยนต์มาจดทะเบียนเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ (ป้ายเหลือง) ห้ามนำรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล (ป้ายดำ) มารับจ้างขนส่งผู้โดยสาร กำหนดให้ใช้รูปแบบเสื้อวินตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด ซึ่งแสดงชื่อวิน บัตรประจำตัว และหมายเลขประจำตัวที่ถูกต้องตรงกัน และกำหนดสถานที่ตั้งวินเพื่อ ความเป็นระเบียบเรียบร้อย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตะวัน วรณรัตน์ (2557) ทำการศึกษาแรงงานนอกระบบในประเทศไทย พบว่าแรงงานนอกระบบหมายถึงแรงงานที่ไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานและกฎหมายประกันสังคม ซึ่งแรงงานนอกระบบบางส่วนมีการรวมกลุ่มกันเพื่อแสดงออกถึงตัวตนและเสนอข้อเรียกร้องต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นเรื่องของการขยายความคุ้มครองพระราชบัญญัติประกันสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของธีระ สนิเตชารักษ์ และพรทิพย์ เนติภรณ์กุล (2555) ที่ทำการศึกษาความพร้อมของแรงงานนอกระบบในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยศึกษาความพร้อมในด้านสังคม เศรษฐกิจ สุขภาพและที่อยู่อาศัย พบว่าแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40-59 ปี มีความพร้อมในด้านสังคมและสุขภาพเป็นอย่างมาก เนื่องจากแรงงานได้รับการสนับสนุนด้านสวัสดิการทางสังคมจากรัฐ แต่ในด้านเศรษฐกิจและที่อยู่อาศัยนั้น พบว่าแรงงานนอกระบบยังไม่มีความพร้อม เนื่องจากการไม่ได้จัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายในแต่ละเดือน รวมถึงขาดการออมเงินที่เพียงพอและไม่มีรายได้อื่นที่นอกเหนือ

วิจิตร ระวิวงศ์และคณะ (2550) ศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ กรณีศึกษาผู้ขับขี่มอเตอร์ไซด์รับจ้างและผู้ค้าขายในตลาดนัด เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ส่วนใหญ่ไม่คิดเปลี่ยนอาชีพ ทั้งสองกลุ่มมีการออม การกักเงินตามสัดส่วนของรายได้และความมากน้อยของการลงทุน นอกจากนี้ปัญหาจากการประกอบอาชีพที่สำคัญคือ ปัญหาสถานที่ในการประกอบอาชีพ ปัญหาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้แก่ ความเข้มงวด การถูกจับปรับอย่างไม่เป็นธรรม บางครั้งถูกรีดไถ ด้านความต้องการอันดับแรกคือ การให้รัฐจัดสถานที่ที่เหมาะสม ความต้องการบริการจากรัฐ เช่น สวัสดิการที่อยู่อาศัย การรักษาพยาบาลฟรี และเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ด้านปัญหาส่วนบุคคลพบว่าขาดความเอาใจใส่ดูแลสุขภาพ มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ เช่น การดื่มสุรา สูบบุหรี่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้ขับขี่มอเตอร์ไซด์รับจ้าง

โชติกา ศุภนภาโสเถลี (2561) พฤติกรรมและรูปแบบการออมของแรงงานนอกระบบ ผลการศึกษาพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างรายได้และค่าใช้จ่ายของแรงงานนอกระบบโดยจำแนกช่วงอายุเป็นไปตามทฤษฎีการบริโภคตามวัฏจักรชีวิต (Life Cycle Theory of Consumption) ในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกตามกลุ่มอาชีพ พบว่า แรงงานนอกระบบผู้ประกอบการช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนรายได้ต่อค่าใช้จ่ายมากที่สุด ในขณะที่แรงงานนอกระบบผู้ประกอบการด้านเกษตรกรรม, ประมงและพนักงานบริการจำหน่ายสินค้าเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนรายได้

ต่อค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของแรงงานนอกระบบ ได้แก่ กลุ่มอาชีพ, จำนวนชั่วโมงการทำงานของแรงงานนอกระบบและนโยบายความช่วยเหลือต่าง ๆ จากภาครัฐ

โครงการวิทยาลัยการเมือง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2548) ได้เสนอการศึกษาวิจัยความเหมาะสมและความเห็นไปได้ในการขยายความคุ้มครองประกันสังคมสู่แรงงานนอกระบบ โดยศึกษาตามลักษณะเฉพาะของแต่ละกลุ่มอาชีพที่มีความพร้อมและความต้องการภายใต้เงื่อนไขที่แตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประกอบอาชีพฝีมือชั้นสูง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงสุด คือ 23,5229.41 บาท รองลงมา คือ กลุ่มประกอบอาชีพฝีมือปานกลาง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 11,936.11 บาท เมื่อพิจารณาในภาพรวมทุกกลุ่มอาชีพ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,989 บาท ส่วนข้อมูลการออมเงิน พบว่า กลุ่มประกอบอาชีพฝีมือชั้นสูง มีการออมเงินเฉลี่ยต่อเดือนสูงสุด คือ 13,235.29 บาท รองลงมาคือ กลุ่มประกอบอาชีพฝีมือปานกลาง มีการออมเงินเฉลี่ยต่อเดือน 2,835.45 บาท เมื่อพิจารณาในภาพรวมทุกกลุ่มอาชีพ มีการออมเฉลี่ยต่อเดือน 2,231 บาท และมีกลุ่มตัวอย่างที่สนใจรับการคุ้มครองประกันสังคม มากที่สุด คือกลุ่มอาชีพรับจ้างทำงานในครัวเรือนส่วนบุคคล ร้อยละ 94.68 (ประมาณการประชากรได้จำนวน 217,479 คน) รองลงมาคือ กลุ่มอาชีพขับรถรับจ้าง ร้อยละ 94.07 (ประมาณการประชากรได้จำนวน 622,273 คน) เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า แรงงานนอกระบบสนใจรับการคุ้มครองประกันสังคม ร้อยละ 75.51 (ประมาณการประชากรได้จำนวน 24,685,502 คน)

นันทกา นันทวิสัย (2552) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการออมของครัวเรือนในภาคการเกษตรและนอกภาคเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบภาวะการออมของครัวเรือนในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร ผลการศึกษาพบว่า การออมโดยเฉลี่ยของครัวเรือนในภาคการเกษตรเท่ากับ 1,122 บาทต่อเดือน และการออมโดยเฉลี่ยของครัวเรือนนอกภาคเกษตรเท่ากับ 2,875 บาทต่อเดือน ส่วนปัจจัยกำหนดการออมครัวเรือนในภาคเกษตร มี 3 ปัจจัย ได้แก่ รายได้รวม ค่าใช้จ่ายในการบริโภค การออมทรัพย์สินกับสถาบันการเงิน ซึ่งปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออม ในเชิงบวกมี 2 ปัจจัย ได้แก่ รายได้รวม การออมทรัพย์สินกับสถาบันการเงิน ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมในเชิงลบมี 1 ปัจจัย ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค ปัจจัยกำหนดการออมครัวเรือนนอกภาคเกษตรมี 6 ปัจจัย ได้แก่ รายได้รวม ค่าใช้จ่ายในการบริโภค การออมทรัพย์สินกับสถาบันการเงิน จำนวนหนี้สินที่ต้องชำระคืน จำนวนสมาชิกที่อยู่ในวัยพึ่งพิง และการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมในเชิงบวกมี 3 ปัจจัย ได้แก่ รายได้รวมการออมทรัพย์สินกับสถาบันการเงิน และ

การศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมในเชิงลบมี 3 ปัจจัย ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค จำนวนหนี้สินที่ต้องชำระคืน และจำนวนสมาชิกที่อยู่ในวัยพึ่งพิง

ณิชามา คุณวงศ์ (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวางแผนการเงินของประชาชน ตำบลบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ 1. ด้านการวางแผนการเงิน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการวางแผนประจำเดือนมากที่สุด โดยให้เหตุผลที่มีการวางแผนการเงินเพื่อทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิตได้ รับข่าวสารการวางแผนการเงินจากสื่อโทรทัศน์/วิทยุ และใช้ประสบการณ์ตรงของตัวเองเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการวางแผนการเงิน 2. ด้านการวางแผนการบริโภคและอุปโภค พบว่า หากมีเงิน จำนวน 100 บาท ผู้ตอบแบบสอบถามมีการวางแผนในด้านการใช้จ่ายเกี่ยวกับด้านอาหารมากที่สุดในทุกกลุ่มอายุ อาชีพ และรายได้ 3. ด้านการวางแผนการซื้อหรือครอบครองสินทรัพย์เกี่ยวกับการซื้ออสังหาริมทรัพย์ (บ้าน ที่ดิน) มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการซื้ออสังหาริมทรัพย์ (รถ เครื่องใช้ภายในบ้าน เครื่องประดับ) การซื้อสินทรัพย์สภาพคล่อง (เงินสด เงินฝาก) และอื่น ๆ ตามลำดับ 4. ด้านการวางแผนหนี้สิน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีหนี้สินจากการกู้ยืมจากกลุ่มออมทรัพย์มากที่สุด รองลงมาคือ สินเชื่อเพื่อซื้อรถยนต์-รถจักรยานยนต์ หนี้สินการศึกษา หนี้สินจากการลงทุนในอาชีพเสริม หนี้สินจากการเช่าซื้อสินค้า 5. ด้านการวางแผนการออมและการลงทุน พบว่า ลักษณะการออมหรือการลงทุนที่มีอยู่ในปัจจุบัน คือเงินฝากออมทรัพย์ รองลงมาคือ การลงทุนในยานพาหนะ 6. จากผลการศึกษาพบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการวางแผนการเงิน ประจำสัปดาห์ และประจำเดือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 อาชีพมีความสัมพันธ์กับการวางแผนการเงิน ประจำวัน ประจำเดือน และประจำปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และรายได้มีความสัมพันธ์กับการวางแผนการเงิน ประจำวัน ประจำเดือน ประจำปีและประจำสัปดาห์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้ เนื่องมาจาก ช่วงอายุที่ต่างกัน อาชีพที่ต่างกัน และรายได้ที่ต่างกันนั้น เป็นข้อจำกัดอย่างหนึ่งในการกำหนดรูปแบบการวางแผนการเงิน เช่น คนที่มีอายุน้อย จะมีการวางแผนด้านอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่ บ้าน ที่ดิน โดยไม่มีการวางแผนในด้านหนี้สิน เนื่องจากมีหนี้สินมากกว่ารายได้ ในขณะที่คนที่มีอายุมากมีการวางแผนการออม เนื่องจากได้เงินมาจากที่เคยได้ลงทุนไว้ รวมทั้งเงินบำเหน็จ หรือบำนาญ

สมศักดิ์ นัคคลาจารย์ (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของแรงงานนอกระบบ : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ขับขีมือเตอร์ไซค์รับจ้าง และผู้ค้าขายตลาดนัดในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 500 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ขับขีมือเตอร์ไซค์รับจ้าง ร้อยละ 94.2 เป็นชายอายุ 31-40 ปี มีชั่วโมงการทำงานเกินกว่าวันละ 8 ชั่วโมง รายได้วันละ 301-400 บาท ร้อยละ 16.8 ทำอาชีพเสริมได้วันละ 201-300 บาท ขณะที่รายจ่ายวันละ 201-300 บาท ประมาณครึ่งหนึ่งมีเงินออมเดือนละ 1,001-2,000 บาท ด้านความมั่นคงอาชีพ ส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่อง

เงินทุน รองลงมาคือการแย่งที่ประกอบอาชีพ ปัญหาเรื่องกฎหมาย ปัญหาจากเจ้าหน้าที่รัฐ ผู้มีอิทธิพล และเพื่อนร่วมอาชีพ ร้อยละ 80 ไม่เคยตรวจสุขภาพประจำปี สวัสดิการที่อยากได้จากรัฐ เรียงตามลำดับคือ ที่อยู่สำหรับผู้มีรายได้น้อยการรักษาพยาบาลฟรี เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ เบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุและเงินสงเคราะห์บุตรสำหรับผู้ชายตลาดนัด กลุ่มตัวอย่าง 2 ใน 3 เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี ส่วนใหญ่ทำงานต่ำกว่า 8 ชั่วโมงต่อวัน รายได้วันละ 401-500 บาท ผู้ทำอาชีพเสริมมีร้อยละ 13.8 ได้วันละ 201-300 บาท มากกว่าครึ่งหนึ่งมีการออมอยู่ระหว่าง 2,001-3,000 บาทต่อเดือน ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือเงินทุนในการประกอบอาชีพ การเช่าช่วงสิทธิสถานที่ตั้งขาย ปัญหาอื่นคืออาชีพไม่มีกฎหมายรองรับ เจ้าหน้าที่รัฐเข้มงวด บางครั้งทุจริตได้

ฉัตรปรี อยู่เย็น และไพบุลย์ ไสยวงศ์ (2558) ได้ทำการศึกษา เรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบอาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้างในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 36 – 50 ปี มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีสถานภาพสมรส พักอาศัยอยู่บ้านเช่า มีรายได้จากการประกอบอาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้างโดยเฉลี่ยต่อวัน 200-400 บาท มีรายได้จากการประกอบอาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้างโดยเฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท มีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้างมาเป็นระยะเวลา 3-5 ปี มีป้ายทะเบียนรถมอเตอร์ไซค์รับจ้างเป็นป้ายขาว และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้างอยู่ในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยด้านความคิดเห็นพบว่า ผู้ประกอบอาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้างในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบอาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้างโดยรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.72 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าด้านความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ด้านการทำงาน ด้านปัญหาและจิตวิญญาณ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านชีวิตครอบครัว ด้านสุขภาพด้านคมนาคมและการสื่อสาร ด้านรายได้ และด้านสิ่งแวดล้อม พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนด้านที่อยู่อาศัย และด้านการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ และด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบอาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้าง พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.21

จันทร์เพ็ญ บุญฉาย (2552) ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการการเงินส่วนบุคคล : กรณีศึกษา เฉพาะกลุ่มวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการสัมภาษณ์กลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 512 คน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายของกลุ่มบุคคลวัยทำงานส่วนใหญ่มีวิธีการใช้รายได้พิเศษกับรายได้ประจำเพื่อการใช้จ่าย ในด้านความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลร้อยละ 46.8 มีความรู้และความเข้าใจต่อการวางแผนทางการเงิน และสามารถทำตามนโยบายของรัฐบาล โดยแบ่งรายได้เป็น 4 ส่วน ใช้จ่าย 3 ส่วนและออม 1 ส่วน ส่วน

ใหญ่มีการจัดทำงบประมาณรายรับ - รายจ่าย แต่ละเดือน เป็นเวลา 1-2 ปี และเมื่อเปรียบเทียบพบว่า กรณีมีเงินเหลือกว่าร้อยละ 89.7 จะนิยมฝากธนาคาร ส่วนในกรณีมีเงินไม่พอใช้จ่ายก็มักจะเลือกวิธีลดค่าใช้จ่ายลง เรื่องวินัยด้านการเงินของบุคคลกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 51.5 มีวินัยด้านการเงินโดยเมื่อเปรียบเทียบรายได้ และรายจ่าย พบว่ามีรายได้กับรายจ่ายในระดับพอๆ กัน กรณีเมื่อทราบว่าเงินสดจะขาดมือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง ซึ่งสอดคล้องกันในทุกระดับของรายได้ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 30.8 วางแผนเปอร์เซ็นต์การออมอยู่ในช่วง 6 - 10 % ของรายได้ ซึ่งกลุ่มนี้ส่วนใหญ่สามารถออมได้เพียงระยะสั้น ๆ การเสนอแนะวิธีการจัดการการเงินของกลุ่มวัยทำงานที่มีประสิทธิภาพร้อยละ 52.0 มีวิธีการแก้ปัญหากรณีค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ โดยลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง รองลงมาหารายได้เสริมเพื่อเพิ่มรายได้ และการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย เพื่อดูรายละเอียดในแต่ละเดือน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าวิธีการจัดการการเงินที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ การใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น รองลงมาต้องมีการวางแผนใช้จ่ายในแต่ละเดือน

กิตติพร สิทธิพันธุ์ (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง มีจำนวนเท่ากัน คือ 75 คน ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 10,001 - 15,000 บาท และประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ข้อมูลปัจจัยทางด้านระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ในด้านกรอบระยะเวลาที่กำหนดและรูปแบบในการวางแผนการเงิน ด้านอาชีพมีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ในด้านกรอบระยะเวลาที่กำหนดและรูปแบบในการวางแผนการเงินของประชาชน ข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินของประชาชนในกรุงเทพมหานครในด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินมากที่สุด รองลงมาด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการเงิน มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ในด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงิน ด้านภาวะทางเศรษฐกิจ มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ในด้านวัตถุประสงค์ในการวางแผนการเงิน และด้านปัจจัยอื่น ๆ มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ในด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงิน

ศันสนีย์ จันตะมงคล (2550) ได้ทำการศึกษากระบวนการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของมัคคุเทศก์ที่ประกอบอาชีพในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีหนี้สินมีวิธีการกู้ยืมโดยมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน หนี้สินส่วนใหญ่เกิดจากค่าผ่อนชำระที่อยู่อาศัย ต้องชำระ

หนี้สินให้กับสถาบันการเงิน/ธนาคาร ส่วนในเรื่องของการออม จะมีเป้าหมายในการออมเงินสำหรับตนเอง เพื่อต้องการเก็บเงินไว้ใช้ในยามเจ็บป่วยและแก่ชรา ซึ่งจะเก็บไว้เป็นเงินสด ผักธนาคารโดยการฝากออมทรัพย์ นำไปลงทุนในธุรกิจการค้า ซื่อยานพาหนะ และมีวิธีการออมเงินแบบรายเดือนทุก ๆ เดือนกับธนาคารกรุงเทพ บริษัทประกันชีวิตเอไอเอ นอกจากนี้แล้วกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการวางแผนการใช้จ่ายประจำเดือน โดยได้รับประโยชน์จากการวางแผนการใช้จ่ายคือมีการควบคุมสถานะทางการเงินของตนอย่างสม่ำเสมอ

Laily, Mohd&Sabri (2010) ได้ทำการสำรวจการออมเพื่อชราภาพ ของพนักงานในประเทศมาเลเซีย โดยส่งแบบสอบถามไปยังพนักงาน 2,246 คน ที่ทำงานใน 23 หน่วยงาน โดยแยกเป็นราชการ 12 แห่ง และเอกชน 11 แห่ง ได้รับแบบสอบถามคืนประมาณร้อยละ 90.6 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการ Binary Logistic โดยมีการออมเพื่อยามชราเป็นตัวแปรตาม ตัวแปรอิสระประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษาเชื้อชาติ สถานภาพการสมรส รายได้รวมของครัวเรือน การรับมือกับภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ความรู้ด้านการเงินพฤติกรรมทางการเงิน ผลผลิตภาพในการทำงาน ผลการศึกษาพบว่า ลูกจ้างทั้งภาครัฐและภาคเอกชนส่วนใหญ่มีการออมเพื่อชราภาพ รายได้ไม่ใช่ตัวแปรสำคัญในการออม พฤติกรรมทางการเงินมีผลต่อโอกาสในการออมการเข้าถึงบริการทางการเงิน และความรู้เกี่ยวกับบริการทางการเงิน เป็นปัจจัยสำคัญในการออมและมีวินัยในการออม

Cynthia Onyango และคณะ (2559) ทำการศึกษาเรื่องทัศนคติของแรงงานนอกระบบที่มีต่อการออมเพื่อวัยเกษียณ ผลการศึกษาพบว่าแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการออมเพื่อวัยเกษียณ ซึ่งกลุ่มคนที่มีอายุมากให้ความสำคัญกับการออมมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย โดยผู้ที่มีอายุน้อยมองว่า พวกเขายังมีเวลานานในการเก็บออมเพื่อเตรียมรับวัยเกษียณ นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่ามากกว่าร้อยละ 80 ของแรงงานนอกระบบไม่ได้รับการคุ้มครองจากโครงการต่าง ๆ ของรัฐ เนื่องจากแรงงานนอกระบบนั้นขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการออม งานวิจัยดังกล่าวยังได้เสนอแนะแนวทางแก่รัฐให้ขยายโอกาสในการสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการออมเพื่อนาคต เพื่อสร้างความรับผิดชอบทางการเงินให้แก่ตนเอง

Alfredo Schclarek และ Mauricio Caggia (2558) ทำการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของแรงงานในระบบและแรงงานนอกระบบ กรณีศึกษาประเทศชิลี โดยการสำรวจข้อมูลทางการเงินของครัวเรือน และนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการ OLS พบว่าแรงงานนอกระบบมีการออมน้อยกว่าแรงงานในระบบ เนื่องจากแรงงานนอกระบบยังขาดความรู้ความเข้าใจในการออม ทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนหรือการออมเงินได้น้อยกว่าแรงงานในระบบ

การวางแผนการเงินมีบทบาทและความสำคัญที่ทำให้เกิดความมั่นคงทางการเงิน ความมั่นใจในการดำรงชีวิต และอิสรภาพทางการเงินในอนาคต ทั้งนี้องค์ประกอบของแผนการเงินซึ่งเกิดจากการบูรณาการแผนการเงินในหลากหลายด้านประกอบด้วย การจัดทำงบการเงิน งบประมาณส่วนบุคคล การวางแผนการลงทุน การบริหารความเสี่ยงและการวางแผนการประกัน การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ และการวางแผนภาษี โดยกระบวนการในการวางแผนการเงินประกอบด้วยขั้นตอนทั้งหมด 6 ขั้นตอน คือ ศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการและเป้าหมาย หลังจากนั้นจะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการเงินเพื่อนำไปปฏิบัติ ในกระบวนการสุดท้ายจะต้องมีการทบทวนและตรวจสอบแผนการเงินอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้แผนการเงินดังกล่าวทันสมัยและสอดคล้องกับปัจจัยแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

